

Khall 18.1.2021
Läte neo 2.

MIELIPIDETIEDUSTELU YLI 15-VUOTIAILLE KIVIJÄRVELÄISILLE

Hyvä kuntalainen!

Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kunnat ovat suorittaneet valtiovarainministeriön asettaman kuntajakoselvittäjän johdolla erityisen **kuntajakoselvityksen Suomenselän kunnan perustamiseksi vuoden 2022 alusta lukien.**

Asiakirja-aineisto yhdistymissopimusluonnoksineen on nähtävillä kunnan kotisivuilla, kuulutukset-osiossa, osoitteessa kivijarvi.fi/kuulutus-kuntajakoselvityksen-asiakirjat-kuultaviksi. Papereihin voi tutustua kirjastossa ja kunnanvirastolla niiden aukioloaikana.

Kivijärven kunnanvaltuusto on päättänyt kuntalain 22 §:n nojalla **tiedustella kuntalaisten mielipidettä suunniteltuun kuntaliitokseen.** Kuntaliitosasiaa käsitellään 8.2.2021 kunnanhallituksessa (esitys) ja 15.2.2021 kunnanvaltuustossa (päätos). Sitä ennen pyydetään kuntalaisia lausumaan mielipiteensä asiasta eli täyttämään mukana oleva lomake ja palauttamaan se mukana tulevassa palautuskuoressa postiin.

TOIMI NÄIN:

1. **Tutustu** saamaasi aineistoon rauhassa.
2. Muodosta mielipiteesi ja **vastaa viimeisellä sivulla olevaan kysymykseen** laittamalla rastin (x) haluamaasi kohtaan.
3. Sulje vastauksesi liitteenä olevaan **palautuskuoreen.** (Huom. vain yksi vastaus palautuskuoreen ja vain yksi vastaus / kuntalainen).
4. **Palauta suljettu palautuskuori postiin** (postimaksu maksettu kunnan puolesta) tai tuo suoraan kunnanvirastolle mahdollisimman pian, kuitenkin **viimeistään ma 1.2.2021** mennessä.

KIVIJÄRVEN KUNTA / KUNNANHALLITUS

AK KH

PÄÄTÖKSESI TUEKSI...

1. Voit muistutella mieleen, mikä kaikki on **kunnallista toimintaa**. Siihen kuuluu mm. yleis- ja tietohallinto, kuten esimerkiksi kirjanpito, valtuusto-, hallitus- ja lautakuntatyöskentely, varhaiskasvatus, perusopetus, kirjasto, kulttuuri, nuoriso- ja liikuntapalvelut, kunnan kaavoitus, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, kaavatiet, puistot, vesi, jätevesi, lämpö, kiinteistöt ja kunnan ruokahuolto. Sosiaali- ja terveystyöpalvelut tuotetaan tällä hetkellä Saarikan kautta, elinkeinopalvelut Wita- ja Kivijärven kautta, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta ja ympäristöterveydenhuolto pohjoisen Keski-Suomen yhteisen lautakunnan kautta, palo- ja pelastustoiminta Keski-Suomen pelastuslaitoksen kautta sekä maataloushallinto Pihtiputaan yhteistoiminta-alueen ja lomituspalvelut Keuruun yksikön kautta.
2. Voit tutustua kunnan kotisivuilla olevaan **kuntajakomateriaaliin**, jossa mukana on myös yhdistymissopimusluonnos ja/tai mukana tuleviin **taulukoihin**, joista löydät tietoja Kivijärven ja muiden 4K-kuntien ikärakenteesta ja väestökehityksestä, asukasluvun muutoksista ja taloudesta, esimerkiksi vero- ja valtionosuustuloista, veroprosenteista ja lainavastuista.
3. Voit miettiä, miten Saarikan palvelut toimivat nyt itsenäisen kunnan aikana, Suomenselän kuntana tai tilanteessa, jossa osa kunnista kuitenkin yhdistyy. Miten turvaamme lääkäripalvelut? Ja jos valtiovalta päättää, että **sote-asiat** (sosiaali- ja terveystyöpalvelut) siirtyvät maakunnille, kuntataloudesta (tuloista ja menoista) siirtyy suuri osa, noin 65-70 %, pois.
4. Voit pohtia, miten kuntaliitos vaikuttaisi nykyisiin **sivistys- ja tekniset palveluihin**, muuttuvatko ne tai tuoko uusi kunta uusia palveluja tullessaan.
5. Voit pohtia **talousasioita**, miten käy uudessa kunnassa / nykyisessä kunnassa tulevaisuudessa esimerkiksi valtionosuuksille, kunnan veloille, omaisuudelle, investoinneille tai veroprosenteille. Tuloveroprosentti laskee 0,25 prosenttia vuonna 2022, mikäli uusi kunta syntyy. Kiinteistöverot harmonisoidaan keskimääräiselle tasolle.
6. Kannattaako kuntaliitoksen myötä tulevaa valtion kuntaliitoksiin varaamaa ylimääräistä valtionosuutta eli ns. **porkkanarahaa** tavoitella ja missä määrin alueemme hyötyy siitä?
7. Olemme lähestyneet kriisikunnan **kriteereitä**, mutta emme ole vielä kriisikunta. Pärjäämmekö itsenäisenä ja kuinka monta vuotta? Saammeko lisää asukkaita? Asukasluku on laskenut viimeisen kymmenen vuoden aikana 19,8 %, mutta viime kuukausien aikana se on ollut hienoisessa nousussa. Meitä on nyt noin 1100.
8. Onko kunnan **itsenäisyydellä** ja omalla nimellä kuinka suuri vaikutus sinuun? Häviääkö Kivijärveläisyys meistä yhdistymisen myötä vai säilyykö se ennallaan?
9. **Työpaikat**? Millaisia vaikutuksia muutoksella mahtaa olla kunnan henkilöstöön? Säästytkö kustannuksia, kun uuden kunnan päällekkäistä hallintoa voidaan purkaa? Onko rekrytointi, sijaistaminen ja tiimityö helpompaa? Löytyykö töitä jatkossa vai tuleeeko uusia työpaikkoja, työntekijöitä ja osaamista?
10. Onko meillä riittävästi **vaikuttamismahdollisuuksia**, jos uuden kunnan valtuustossa on kuusi (6) Kivijärveläistä 35 valtuutetusta? Jatkossa määrä riippuu äänestystuloksista. Nyt valtuutettuja on 14/15, koska varavaltuutetut loppuivat. Lautakuntiin on haasteellista löytää päättäjiä. Onko sillä väliä, kuka päättää?
11. **Kehitymmekö** paremmin Kivijärvenä vai Suomenselänä? Onko **matkailuun** ja **muuhun yritystoimintaan** helpompi panostaa uudessa kunnassa? Paranevatko matkailun edellyttämät oheistoiminnot täällä? Tuleeko meille uusia yrityksiä ja työpaikkoja? Vai saammeko Kivijärven uuteen nousuun?

AK KH

12. Voit punnita uudesta kunnasta saatavia **hyötyä ja haittoja, hyviä ja huonoja puolia** ja verrata tilannetta nykyiseen, miettiä, kumpi on parempi ratkaisu: nykyinen kunta vai uusi, laajempi kunta – Kivijärvi vai Suomenselkä. Liitteenä nykyinen kuntastrategia ja uuden kunnan kuntastrategialuonnos.
13. Olet antanut äänesi kunnallisvaaleissa ja sinulla on mahdollisesti "oma" edustaja päätöksentekijöissä. Ota rohkeasti häneen **yhteyttä**, jos haluat asiasta lisätietoa. Asian päättävät nykyiset valtuutetut.
14. **Kuntaliitos vai itsenäinen kunta?** Kunta / valtuutetut haluavat kuulla juuri sinun mielipiteesi, joten käytä mahdollisuutta ja ilmaise mielipiteesi vastaamalla kysymykseemme. Muistathan postittaa vastauksesi palautuskuoressa määräaikana, kiitos!

TILINPÄÄTÖSLUKUJA 2014-2019 JA TALOUSARVIOLUKUJA 2020-2021

Kivijärvi, 1000 e	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TA2020	TA2021
Toimintatulot	1 727	1 706	1 699	1 548	1 596	1 537	1 534	1 312
Toimintamenot	10 324	10 020	10 214	9 382	9 632	9 685	9 522	9 676
Toimintakate	-8 597	-8 314	-8 515	-7 834	-8 036	-8 148	-7 988	-8 364
Kunnallisvero	2 617	2 630	2 511	2 518	2 441	2 464	2 548	2 576
Yhteisövero	488	375	386	619	609	660	699	893
Kiinteistövero	371	580	530	379	439	447	505	506
Verotulot yhteensä	3 476	3 585	3 427	3 516	3 489	3 571	3 752	3 975
Valtionosuudet	5 859	5 474	5 513	5 252	4 825	4 637	4 848	5 142
Rahoitustulot- ja menot	-12	4	-33	-32	-239	-1 740	-28	-33
Korkotulot	1	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	4	32	6	5	3	4	3	4
Korkomenot	4	28	39	37	35	33	31	37
Muut rahoitusmenot	13	0	0	0	207	1 711	0	0
Vuosikate	726	749	392	902	39	-1 680	584	720
Poistot	388	476	1 027	1 010	777	620	580	672
Tuloslaskelman tulos	338	273	-635	-108	-738	-2 300	4	48
Poistoerojen muutos	0	0	-385	20	20	20	20	20
Varausten muutos	0	0	406	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	338	273	-614	-88	-718	-2 280	24	68
Kumulatiivinen jäämä (ed+kuluva)	3 916	4 189	3 929	3 841	3 123	843	867	935
Asukasluku	1 244	1 200	1 161	1 132	1 103	1 096	1 100	
Verotettava tulo (laskennallisesti)	13 085	12 524	11 957	11 990	11 353	11 460	11 715	11 844
Veroprosentti	20,00	21,00	21,00	21,00	21,50	21,50	21,75	21,75

Taulukko kertoo, että tuloslaskelma on neljänä viimeisenä vuonna ollut negatiivinen eli talous useita vuosia **alijäämäinen**. Koronan (valtion suuret kompensatiot) ja lomautusten seurauksena tulos todennäköisesti **nousee kahdeksi vuodeksi positiiviseksi**.

Aikaisempien vuosien tilinpäätöksistä kertyneitä **ylijäämiä** (kumulatiivinen jäämä) on käytetty vuoden 2015 jälkeen lakisääteisten poistojen kattamiseen.

Kunnan mahdollinen **investointi** (yli miljoonan euron lämpökeskus) vuonna 2021 heikentää tulosta ja velkaannuttaa kuntaa. Kivijärvellä ei tule tuulivoimaa. Vuonna 2022 tulos heikkenee **verotulon ja valtionosuuden aleneman** vuoksi.

Alu ka

Sote-uudistuksen myötä 5,5 miljoonaa kuntataloutemme menoista ja tuloista lähtee ja jäljelle jää noin 2,3 miljoonaa. Soten toteutumisen jälkeen **kunta vahvistuu**, mutta käyttötaloutta on vaikea oikaista. Myöskään uusinvestointeihin ei ole varaa.

Kuntien perusopetus on kauttaaltaan – Karstulaa lukuun ottamatta – keskiarvoa kalliimpi. Kivijärven luvut ovat korkeampia asukaslukuun ja oppilasmäärään suhteutettuna. Vaikka uuteen kuntaan on suunniteltu jätettäväksi nykyinen kouluverkko, on uuden kunnan rakenteista löydyttävä myös tehostavia elementtejä.

Lähde: lainauksia kuntajakoselvityksestä

	KIVIJÄRVI	KANNONKOSKI	KARSTULA	KYYJÄRVI
VÄESTÖN KEHITYS JA ENNUSTEET				
Asukasluku 2009	1 365			
Asukasluku 2014	1 244			
Asukasluku 2019	1 096	1 339	3 949	1 313
Asukasluku 11/2020 (lähde Witas)	1 100	1 327	3 859	1 294
Asukasluku 2025 (ennuste)	901			
Vahaiskasvatusikäiset vähenevät 2019->2025	-17 (45->28)	-10	-43	-19
Peruskoululaiset vähenevät 2019->2025	-42 (107->65)	-33	-98	-27
Yli 75-vuotiaat lisääntyvät 2019->2025	19 (211->230)	34	134	59
Asukasluku pienenee 2009->2030 (ennuste)	-295 as/-27%	-223 as/-17%	-682 as/-17%	-212 as/-16%
ELINKEINOT (2019) JAKAUMA PROSENTTEINA				
Elinkeinojakauma (alkutuot.-jalostus-palvelut-muu)	17-12-69-2	20-16-63-1	15-26-58-1	10-41-47-2
KUNNAN TALOUS (2019, 1 000e)				
Toimintatulot	1 537	5 689	4 628	2 034
Toimintamenot	9 685	15 161	34 950	12 782
Toimintakate (edell. erotus)	-8 148	-9 472	-30 322	-10 748
Verotulot	3 571	4 304	12 537	4 415
Tuloveroprosentti	21,5	21	21,5	21,75
Valtionosuudet	4 637	5 729	14 685	4 342
Alijäämä	-2 280	-3 102	-4 895	-3 981
VEROPROSENTIT 2021				
Tuloveroprosentti	21,75	21,5	21,5	22,5
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,2	0,95	1,03	1,25
Vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti	0,6	0,5	0,48	0,75
Muut kuin vakituiset asunnot	1,5	1,6	1,36	1,6
SOTE-LUKUJA 2019				
Sairastavuus	1,44	1,34	1,19	1,28
Sote nettomeno e/as	5 010	4 469	3 806	4 246
Huoltosuhde (ei-työik. suhde työikäisiin) nousee 2019->2025 (ennuste)	19,2 (112->132)	18,4	10,7	22,3
INVESTOINNIT				
Bruttoinvestoinnit e/as v.2010-2019	7 788	14 874	4 748	5 498
LAINA- JA LEASING-VASTUUT, 1000 e ja per asukas 1.11.2020				
Lainamäärä ja lainamäärä/asukas	5 290/4,8	10 700/8,1	13 440/3,5	13 000/10,0
Koko kuntakonsernin lainamäärä ja per asukas	9 333/8,5	10 700/8,1	27 599/7,2	16 989/13,1
Koko kuntakonsernin kiinteistöleasing-vastuut	0	5 023/3,8	3 087/0,8	2 668/2,1
Koko kuntakonsernin lainat ja leasing-vastuut yht.	9 333/8,5	15 723/11,8	30 686/8,0	19 657/15,2

Ru KH

(Juoksena ne tohen)

Vaakuna tohen

PALAUTETTAVA LOMAKE

Kivijärven kuntalaisena esitän mielipiteeni, että

- ☐ kannatan suunniteltua kuntaliitosta
- ☐ kannatan Kivijärven kunnan pysymistä nykyisellään itsenäisenä kuntana
- ☐ minulla ei ole kantaa asiaan.

Toiselle puolelle paperia voit kirjoittaa terveisesi kunnan päättäjille.

Alu KH

